

DEPARTAMENTUL PENTRU LUPTA ANTIFRAUDĂ - DLAF
RAPORT DE ACTIVITATE
- ANUL 2009 –

Protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene în România

Rol și atribuții DLAF

Anul 2009 a fost caracterizat prin schimbări legislative în organizarea și funcționarea DLAF care au dus la dificultăți în îndeplinirea conformă a obligațiilor naționale și comunitare. Cele două OUG (3/2009¹ și 94/2009²), care au înlocuit actul normativ inițial al DLAF (OUG nr. 49/2005)³, au fost declarate succesiv neconstituționale de către Curtea Constituțională. La sfârșitul anului 2009, cadrul legislativ organizatoric și de funcționare al DLAF a fost restabilit parțial, dar insuficient, prin OUG nr. 115/2009⁴.

În calitate de Serviciu de Coordonare a Luptei Antifraudă - **AFCOS⁵ România** și de instituție de contact a Oficiului European de Luptă Antifraudă – OLAF, Departamentului pentru Lupta Antifraudă - DLAF îi revin, pe lângă exercitarea funcției de control în vederea descoperirii de nereguli și posibile fraude ce aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene în România („PIF”) și de cooperare operațională cu OLAF, inclusiv în ceea ce privește raportarea neregulilor, o serie de responsabilități specifice în materia activităților de prevenire.

Astfel, în cooperare cu OLAF, Departamentul elaborează și implementează programe naționale de pregătire și specializare profesională pentru instituțiile naționale competente, emite puncte de vedere în materia legislației naționale incidente domeniului PIF, colaborează cu instituțiile europene în procesele de monitorizare a măsurilor naționale luate în acest domeniu și elaborării rapoartelor specifice. De asemenea, DLAF asigură reprezentarea României la nivelul grupurilor de lucru coordonate de OLAF (Comitetul Consultativ pentru Coordonarea Luptei Antifraudă – COCOLAF și sub-grupurile sale de lucru în materia neregulilor, Rețeaua Comunicatorilor Antifraudă – OAFCN).

---

¹ **Ordonanța de urgență nr. 3/2009** pentru modificarea și completarea unor acte normative referitoare la organizarea și funcționarea unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului.

² **Ordonanța de urgență nr. 94/2009** pentru asigurarea continuității activității unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului.

³ **Ordonanța de urgență nr. 49/2005** privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale.

⁴ **Ordonanța de urgență nr. 115/2009** privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale.

⁵ Documentul Comisiei Europene – OLAF din 2002 Consolidarea Capacității instituționale a țărilor candidate în vederea protecției intereselor financiare ale UE. Principalele atribuții și responsabilități ale sistemului AFCOS

I. Monitorizarea, analiza și avizarea actelor normative

În anul 2009, DLAF a participat la elaborarea de acte normative ce au privit cadrul legislativ și administrativ de funcționare a Departamentului și a încheiat un protocol de cooperare care să faciliteze cooperarea cu Oficiul Național pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în scopul protejării eficiente a intereselor financiare ale Uniunii Europene în România.

Acte normative

- DLAF a fost implicat în procesul de avizare a actului normativ de modificare a H.G. nr. 1510/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător (2 avize transmise);
- DLAF a participat la elaborarea proiectului de act normativ privind tratamentul neregulilor apărute în utilizarea fondurilor comunitare și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, inițiat de Ministerul Finanțelor Publice;
- Monitorizarea zilnică a legislației naționale și comunitare, precum și a activității instituțiilor europene, sintetizarea și diseminarea elementelor relevante pentru activitatea Departamentului.

Acorduri internaționale

- Conform art. 2 din Legea nr. 18/2008, DLAF este unitate responsabilă cu prelucrarea cererilor de asistență formulate în baza Acordului de cooperare între **Comunitatea Europeană** și statele sale membre, pe de o parte și **Confederația Elvețiană**, pe de altă parte, în vederea combaterii fraudei și a oricărei alte activități ilegale în detrimentul intereselor financiare ale acestora. În acest sens, **în luna mai 2009, DLAF a încheiat un Protocol de cooperare cu Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor** în vederea asigurării schimbului de informații și pregătirii profesionale în scopul prevenirii și combaterii fenomenelor ce fac obiectul atribuțiilor fiecărei părți semnatare. Pe parcursul anului 2009, DLAF a negociat încheierea de protocoale similare și cu Agenția Națională de Administrare

Protocolul prevede ca instituțiile implicate să coopereze în limitele competențelor conferite de legislația națională, în cadrul cererilor de asistență administrativă, transmise conform Titlului II din Acordul de cooperare dintre Comunitatea Europeană și statele sale membre, pe de-o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, în vederea combaterii fraudei și a oricărei alte activități ilegale în detrimentul intereselor financiare ale acestora.

- DLAF s-a implicat în procedura de negociere a **Acordului de cooperare între Comunitatea Europeană și statele sale membre, pe de o parte și Principatul Liechtenstein**, pe de altă parte, în vederea combaterii fraudei și a oricărei alte activități ilegale în detrimentul intereselor financiare ale acestora și în vederea asigurării schimbului de informații în materie fiscală. În acest sens, începând cu 2008, DLAF a susținut procesul de negociere a Acordului și aplicarea cu celeritate a acestuia, **transmițând permanent observațiile sale Reprezentanței României la Bruxelles și Ministerului Afacerilor Externe.**

II. Rapoarte și evaluări ale instituțiilor europene

a) Elaborarea de către Comisia Europeană a Raportului art. 280 TCE aferent anului 2009 (actualul art. 325 TFUE)

Pe data de 30 iulie 2009, OLAF a transmis, în format electronic, proiectul chestionarului pentru Raportul privind lupta antifraudă și protecția intereselor financiare comunitare pe anul în curs.

În cursul lunii august 2009, DLAF a transmis observațiile României, Oficiului European de Luptă Antifraudă. Forma finală a chestionarului a fost înaintată oficial României în noiembrie 2009, prin intermediul Reprezentanței Permanente a României pe lângă Uniunea Europeană. Sub coordonarea DLAF, România va transmite răspunsul oficial în **februarie 2010**, iar Raportul urmează a fi publicat în cursul lunii iulie 2010.

b) Raportul de evaluare din cadrul celei de-a 5-a runde de evaluări reciproce a Grupului de lucru multidisciplinar pentru probleme de criminalitate organizată

În anul 2009, s-a derulat a 5-a rundă de evaluare a Grupului Multidisciplinar privind Crima Organizată (MDG), având ca temă „criminalitatea financiară și investigațiile financiare”.

Primul stat evaluat în cadrul acestei runde a fost România. Vizita de evaluare a avut loc în perioada **7-11 iulie 2009**, DLAF fiind una din instituțiile evaluate. Prima fază a procesului de evaluare a constat în redactarea răspunsului la *Chestionarul privind criminalitatea financiară și anchetele financiare*. În perioada februarie 2009 - iulie 2009 DLAF a participat la întâlnirile organizate de Ministerul Justiției cu instituțiile implicate în redactarea răspunsului la chestionar și a elaborat contribuția României la punctul 4 al chestionatului, referitor la *Protecția intereselor financiare ale Comunităților*.

Raportul final de evaluare va fi adoptat și publicat, în cursul anului 2010, de către Grupul Multidisciplinar privind Crima Organizată, din cadrul Consiliului Uniunii Europene.

III. Activități de training

a) Activități de training organizate de DLAF cu sprijinul Comisiei Europene – DG Enlargement (Unitatea de Întărire a Capacității Instituționale - TAIEX) și al Oficiului European de Lupta Antifraudă – OLAF:

- în perioada **29 – 30 octombrie 2009**, a fost organizat în București seminarul cu tema **„Lupta împotriva fraudei în domeniul public”**. Seminarul a urmărit familiarizarea personalului operativ din cadrul instituțiilor publice naționale ce efectuează investigații financiare la nivel administrativ și judiciar, cu tehnici specifice de relaționare cu mass-media;
- în perioada **9 - 10 noiembrie 2009**, a fost organizat în București seminarul cu tema **„Lupta împotriva fraudei ce afectează resursele proprii ale UE”**. Lucrările seminarului au reunit un număr de 23 de specialiști din structurile naționale cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii fraudei din cadrul Autorității Naționale a Vămilelor, Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, Poliției de Frontieră Română, Gărzii Financiare, Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, DLAF precum și experți ai Comisiei Europene.

b) Activități de training la care experții DLAF au participat în calitate de invitați / vorbitori

- **„Training în domeniul luptei împotriva fraudei”**, organizată de AFCOS Ungaria în colaborare cu OLAF, la Budapesta, în perioada **10-11 martie 2009**, având ca principal obiectiv *„Gestionarea neregulilor care afectează interesele financiare ale Comunităților Europene, în contextul activității antifraudă”*. La eveniment au participat reprezentanți ai instituțiilor și autorităților cu atribuții în domeniul protecției intereselor financiare ale UE din statele membre și reprezentanți ai OLAF;
- **„Instrumentul de înregistrare electronică a utilizatorilor sistemului informatic antifraudă (AFIS) – User Registration Tool (URT)”**. Organizat de OLAF la Bruxelles, în data de **16 noiembrie 2009**, modul la care au participat reprezentanți din 14 state membre. Sesiunea de pregătire a urmărit prezentarea AFIS, prognozat să fie implementat și să devină funcțional până la sfârșitul anului 2009. URT este o aplicație informatică pentru gestionarea cererilor privind crearea profilelor de acces (conturi) pentru organizații și utilizatori ai sistemului AFIS. Cererile vor fi efectuate de către ofițerii de legătură desemnați din fiecare stat membru, urmând a fi procesate și implementate de personalul autorizat din OLAF;
- participarea la seminarul cu tema **„Tracing and recovering stolen assets”**, organizat în perioada **13 - 14 mai 2009** de Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești, în colaborare cu Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Northern Ireland Public Sector Enterprises Limited, din Marea Britanie, partener în cadrul proiectului PHARE 2006 *„Continuarea luptei împotriva corupției în administrația publică”*;
- **„Cross Border Fraud, corupție și interesele financiare ale UE”**, organizată la Dublin, în perioada **19-20 martie 2009**, de Oficiul Directorului Parchetului General din Irlanda, în colaborare cu Parchetul General din Irlanda de Nord și cu sprijinul OLAF. La conferință au participat reprezentanți ai instituțiilor cu atribuții în domeniul luptei împotriva fraudei și corupției, precum și protecției intereselor financiare, din 24 state membre ale UE, alături de reprezentanți ai OLAF, EUROJUST, EUROPOL, BES (Biroul de Cooperare Euroregională) și GRECO;
- **„Protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene - Controale și nereguli în domeniul dezvoltării rurale”**, organizată la Larnaca, în perioada **2-4**

- **„Conferința aniversară 10 ani de la înființarea OLAF”**, organizată la Bruxelles, în data de **12 octombrie 2009**; lucrările au fost deschise de Vicepreședintele Comisiei Europene, responsabil cu afacerile administrative, audit și antifraudă, domnul Siim Kallas, urmat de Directorul General al OLAF, domnul FH Bruner; conferința a reunit membri și înalți oficiali ai Parlamentului European și ai Comisiei Europene;
- **susținerea a două prezentări** („*Competențele OLAF în protejarea intereselor financiare ale UE*” și „*Cadrul instituțional național. Rolul și competențele DLAF*”) în cadrul proiectului **„Controlul și prevenirea managementului defectuos al fondurilor europene, instruirea personalului însărcinat cu implementarea programelor de asistență structurală în România”** organizat de Transparency International România și finanțat de OLAF (trei module, în zilele de 26 ianuarie, 2 februarie și 9 februarie 2009).

IV. Conferințe internaționale organizate de DLAF

Având în vedere responsabilitățile specifice ce revin DLAF în materia protejării intereselor financiare ale Uniunii Europene în România – elaborarea și organizarea de programe de instruire profesională specifică, asigurarea cooperării cu instituții omoloage din celelalte state membre sau în curs de aderare la Uniunea Europeană, **DLAF a depus, în cadrul unei selecții competitive organizate de Comisia Europeană – OLAF, în luna septembrie 2009, un proiect privind organizarea, în România, a unei conferințe internaționale la nivel înalt având ca temă protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene în Balcanii de Vest.**

DLAF a primit decizia favorabilă și acceptul Comisiei Europene – OLAF la sfârșitul lunii octombrie 2009. Conferința va fi organizată cu sprijinul unei organizații europene de prestigiu – Academia de Drept European din Trier, Germania (ERA) și co-finanțată, în proporție de 80%, de Oficiul European de Luptă Antifraudă – OLAF.

Conferința internațională cu tema “Protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene în Balcanii de Vest – Instrumente de combatere și provocări viitoare” va avea loc în perioada 22 - 23 martie 2010, fiind organizată în contextul în care României, în calitate de stat membru aflat la granița de est – sud-est a Uniunii Europene, îi revine o responsabilitate sporită în privința protejării intereselor financiare ale UE, mai ales în privința resurselor proprii ale bugetului UE (TVA, taxe vamale, etc.).

V. Comunicare publică

- Diseminarea în mass-media, în cooperare cu OLAF, a elementelor de conținut ale Raportului Anual privind protecția intereselor financiare ale UE pe anul 2008 (Raportul art. „280”);

- elaborarea și transmiterea comunicatelor de presă, drepturilor la replică, informărilor referitoare la activitatea Departamentului;

- asigurarea răspunsurilor la solicitările reprezentanților mass-media;

- cooperarea cu reprezentanții instituțiilor cu atribuții în domeniul combaterii fraudei;

- asigurarea publicării pe site-ul propriu a comunicatelor de presă și altor informații relevante pentru imaginea și activitatea Departamentului;

- participarea la demersurile întreprinse de OLAF în vederea dezvoltării rețelei de comunicare publică OAFCN, prin înființarea rețelei de comunicare extranet a OLAF, care să asigure schimbul de informații între structurile similare ale Statelor Membre, prin participarea activă a reprezentanților săi;

- promovarea în mass-media (prin realizarea unui material de presă televizat, difuzat de postul Realitatea TV Timișoara) a conferinței internaționale “Protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene în Balcanii de Vest – Instrumente de combatere și provocări viitoare”.

VI. Controlul obținerii și utilizării fondurilor comunitare

În perioada **1 ianuarie 2009 – 31 decembrie 2009**, DLAF a avut în lucru **112 de cazuri** privind obținerea, derularea sau utilizarea fondurilor provenite din programele de

asistență ale Uniunii Europene. Dintre acestea, **63** sunt cazuri **deschise în perioada menționată**.

Situația celor **112** cazuri este următoarea:

- **75** cazuri au fost **finalizate**
  - în **25** cazuri s-au constatat **posibile fraude**;
  - în **9** cazuri au fost identificate **nereguli**;
  - în **41** de cazuri **aspectele sesizate nu s-au confirmat**;
- **37** cazuri sunt **în lucru**.

Valoarea prejudiciului estimat în urma identificării neregulilor și supiciunilor de fraudă, **în cazurile finalizate de DLAF în anul 2009**, este de, aproximativ, **16.410.000 Euro**.

Cele **112** de controale efectuate au acoperit toate programele de finanțare nerambursabilă provenite de la Uniunea Europeană, respectiv programele de pre-aderare (PHARE, ISPA, SAPARD), programele structurale, fondurile provenite în cadrul politicii agricole comune și alte fonduri (Banca Europeană de Investiții etc).

VII. Cooperarea operațională cu OLAF

În ceea ce privește cooperarea cu Oficiul European de Luptă Antifraudă - OLAF, din cele 112 de dosare, au fost efectuate verificări comune în 21 de dosare.

La solicitarea OLAF, DLAF și OLAF au efectuat în comun 3 controale la fața locului privind obținerea, derularea sau utilizarea fondurilor provenite din programele de asistență ale Uniunii Europene.

Tot în anul 2010, DLAF a deschis 3 controale în urma solicitărilor primite din partea OLAF.

Cooperarea operațională dintre DLAF și OLAF s-a materializat și în schimbul permanent de informații referitoare la cazuri (peste 300 de solicitări primite prin email sau posta convențională referitoare la diverse aspecte specifice activității de investigații: aspecte ce țin de implementarea proiectelor, probleme legislative, verificarea existenței unor firme/proiecte/persoane etc), sau la follow-up judiciar sau administrativ al cazurilor, precum și în organizarea de întâlniri operaționale între reprezentanții celor două instituții.

VIII. Raportarea neregulilor către Comisia Europeană - OLAF

În conformitate cu prevederile Regulamentelor Comunitare și a memorandumurilor de finanțare, DLAF în calitate de punct de contact în România a centralizat și transmis către această instituție rapoartele aferente neregulilor identificate în cadrul programelor de Pre-aderare, Instrumentelor Structurale și programelor de finanțare a Politicii Agricole Comune.

Astfel, în cadrul **programelor de pre-aderare** au fost transmise **747 de rapoarte de nereguli**:

- 214 reprezentând rapoarte inițiale
- 533 rapoarte de actualizare.

De asemenea, în cadrul programelor de finanțare a **Politicii Agricole Comune** au fost raportate **129 de nereguli** (82 inițiale și 47 actualizări)

(*În cadrul **Instrumentelor Structurale** nu au fost raportate nereguli)